

Irfan Smajlagić
Valter Vuleta

ANALIZA NEKIH POKAZATELJA SITUACIJSKE EFIKASNOSTI HRVATSKE RUKOMETNE REPREZENTACIJE NA SVJETSKOM PRVENSTVU 2003. U PORTUGALU

1. UVOD

Svaka rukometna utakmica pruža brojne mogućnosti za registriranje velike količine podataka (o vrstama i kvaliteti djelovanja pojedinih igrača i sastava) koji su pogodni za interpretaciju.

Primjena statističke analize u procesu suvremenog treninga i natjecanja u rukometu i ostalim sportovima, višestruko je značajna i neizostavna u postizanju vrhunskih rezultata.

U cilju analize rukometne igre potrebno je definirati repertoar tehničko-taktičkih aktivnosti koje će se pratiti tijekom odvijanja rukometne igre te registrirati događanje na osnovi određenih situacija u kojima se igrač najčešće nalazi.

U tijeku igre moguće je zabilježiti svaki uspješan i neuspješan potez svakog pojedinca kao npr. broj upućenih lopti na gol, broj postignutih golova, postotak realizacije šuta na gol, izgubljene lopte, tehničke pogreške, kazne, dobre i loše obrane vratara i još mnogo toga.

Na taj način se dobivaju objektivni pokazatelji stanja, odnosno efikasnosti igrača i momčadi, a ne postoji više subjektivna procjena te na osnovi pokazatelja trener meritorno može ocijeniti doprinos svakog igrača uspjehu i neuspjehu ekipe. (Vuleta i sur., 1989.,1996., 2003., Gruić i sur., 2006.)

2. CILJ ISTRAŽIVANJA

Osnovni cilj ovog istraživanja je utvrditi učinkovitost pojedinog igrača i vratara seniorske reprezentacije Hrvatske na Svjetskom prvenstvu u Portugalu 2003. godine na svih devet odigranih utakmica.

3. METODE RADA

3.1. Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika čine 13 igrača hrvatske seniorske rukometne reprezentacije koji su nastupili na Svjetskom prvenstvu u Portugalu i osvojili prvo mjesto.

Broj	Prezime i ime	Igračka pozicija	God.	Visina (cm)	Težina (kg)
1	KALEB Nikša	lijevo krilo	30	184	86
2	SULIĆ Renato	pivot	24	191	93
3	BALIĆ Ivano	srednji vanjski	24	189	91
4	JOVIĆ Božidar	pivot	30	202	102
5	LACKOVIĆ Blaženko	lijevi vanjski	23	195	92
6	ZRNIĆ Vedran	desno krilo	24	188	80
7	VORI Igor	pivot	23	202	92
8	DOMINIKOVIĆ Davor	lijevi vanjski	25	203	100
9	DŽOMBA Mirza	desno krilo	26	190	86
10	VALČIĆ Tonči	lijevi vanjski	25	194	93
11	GOLUŽA Slavko	srednji vanjski	32	195	98
12	ŠPOLJARIĆ Denis	srednji vanjski	24	194	96
13	METLIČIĆ Petar	desni vanjski	27	194	94
Prosjek			27	193	92

3.2. Uzorak varijabli

Uzorak varijabli u ovom istraživanju čini sedam varijabli situacijske efikasnosti u fazi napada: ŠUTVP – šutiranje s vanjskih pozicija, ŠUTPP – šutiranje s pozicije pivota, ŠUTKP – šutiranje s krilnih pozicija, ŠUTKO – šutiranje iz protunapada, ŠUTPR – šutiranje iz prekida, ŠUTOS – ostali načini šutiranja, ŠUT7M – šutiranje sa sedam metara.

3.3. Način prikupljanja podataka

Podaci su prikupljeni opservacijom na devet utakmica koje je Hrvatska rukometna reprezentacija odigrala na prvenstvu te upisivanjem događaja u posebno konstruiran statistički obrazac za praćenje rukometne utakmice (službena statistika IHF-a).

Grupa C

Broj utakmica	Sastavi	Rezultat	Prvo pol.
7	RUS-HUN	31:30	15:14
8	CRO-ARG	29:30	18:13
9	FRA-KSA	30:23	14:10
19	ARG-RUS	26:26	11:15
20	KSA-CRO	18:25	10:8
21	HUN-FRA	24:29	10:18
31	RUS-CRO	26:28	10:12
32	HUN-KSA	36:25	22:12
33	FRA-ARG	35:18	14:6
43	ARG-HUN	23:35	15:15
44	CRO-FRA	23:22	11:10
45	RUS-KSA	34:17	19:8
55	CRO-HUN	30:29	16:13
56	KSA-ARG	31:30	14:14
57	FRA-RUS	31:15	15:6

Poredak grupa C

Poredak	Ekipa	Br. utak.	Pobjeda	Neriješeno	Poraz	Bodovi	Golovi	Razlika
1	CRO	5	4	0	1	8	135:125	10
2	FRA	5	4	0	1	8	147:103	44
3	RUS	5	2	1	2	5	132:132	0
4	HUN	5	2	0	3	4	154:138	16
5	ARG	5	1	1	3	3	127:156	-29
6	KSA	5	1	0	4	2	114:155	-41

Doigravanje

	Ekipe	Rezultat	Prvo pol.
65	CRO-EGY	29:23	13:11
66	DEN-RUS	28:35	16:16
74	RUS-EGY	29:22	12:11
73	CRO-DEN	33:27	19:11

Plasman

	Ekipa	Br. utak.	Pobjeda	Neriješeno	Poraz	Bodovi	Golovi	Razlika
1	CRO	3	3	0	0	6	90:76	14
2	RUS	3	2	0	1	4	90:78	12
3	DEN	3	1	0	2	2	90:94	-4
4	EGY	3	0	0	3	0	71:93	-22

Polufinalna natjecanja

Broj utak.	Ekipe	Rezultat	Prvo pol.
77	ISL-RUS	27:30	12:13
78	YUG-HUN	33:34	12:11
79	ESP-CRO	37:39	14:9
80	GER-FRA	23:22	11:10

Završne utakmice za plasman

Broj utak.	Ekipe	Rezultat	Prvo pol.	Ranking
81	ISL-YUG	32:27	16:13	7-8
82	RUS-HUN	30:25	16:11	5-6
83	ESP-FRA	22:27	11:16	3-4
84	CRO-GER	34:31	20:18	1-2

3.4. Metode obrade podataka

U radu je korištena analiza frekvencija šutiranja lopte na gol s time da su navedene posebno frekvencije uspješnog, posebno neuspješnog šuta te su izračunati postoci efikasnosti šutiranja na gol.

4. REZULTATI I DISKUSIJA

U Tablici 1. prikazan je individualni učinak svakog pojedinog igrača na svim utakmicama u kojima je nastupio, kumulativno te u postocima.

Iz Tablice je vidljivo da je od ukupno 13 igrača, koji su nastupili na svjetskom prvenstvu u Portugalu, samo osam igrača odigralo svih devet utakmica, jedan igrač osam utakmica, dva igrača šest utakmica, jedan igrač pet utakmica i jedan igrač dvije utakmice.

Tablica 1. Individualni učinak svakog pojedinog igrača

IGRAČ	ŠUTVP	ŠUTPP	ŠUTKP	ŠUTKO	ŠUTPR	ŠUTOS	ŠUT7M	UKUPNO	TOTAL	POSTOTAK	ASISTENCIJE	TEHNIČKE POGREŠKE	ŽUTI KARTON	ISKLJUČENJE ZMIN	DISKVALIFIKACIJA	ODIGRAO UTAKMICA
K.N.	2/2	5/2	10/14	9/1				26/19	45	57,8%	7	12	1	2		9
S.R.	2/3	20/3		7/2				29/8	37	78,4%	3	19	6	15	1	9
B.I.	22/21	6/2	1/1	1/0	3/1			33/25	58	56,9%	16	17	3	1	1	9
J.B.	2/2	6/1	0/1	2/1		0/1		10/6	16	62,5%	3	3		1		6
L.B.	17/15	5/3	2/2	1/1	5/0	1/1	1/0	32/22	54	59,3%	20	16	1	2		9
Z.V.	0/0	0/2	8/2	1/0			1/4	10/8	18	55,6%	5	4		1		6
V.I.	0/1			0/1			0/0	0/2	2	00,0%		1	1			2
D.D.	1/3	0/1	1/1	0/1			1/1	3/7	10	30,0%	9	5	1	3		5
DŽ.M.	1/2		16/6	10/3		1/0	3/2	31/13	44	70,5%	2	7		2		9
V.T.	8/21	3/1	1/0	0/1	3/0			15/23	38	39,5%	7	11	3	8		9
G.S.	9/6	4/1	0/1	1/0		1/1	20/5	35/14	49	71,4%	3	9	1	6		9
Š.D.	0/1	0/1		0/1	0/1			0/4	4	00,0%	3		6	2		8
M.P.	28/31	5/1	1/0	1/0	9/1	2/0		46/33	79	58,2%	45	25	3	5	1	9
TOTAL	92/108	54/18	40/28	33/12	20/3	5/3	26/12	270/184	454	59,5%	123	131	27	48/96	3	

Na osnovi analize prvog dijela Tablice koji prikazuje pokazatelje situacijske efikasnosti svakog pojedinog igrača, može se uočiti da je najprecizniji igrač R. Sulić (pivot) koji ima postotak šuta od 78,4%, dok je drugi S. Goluža (vanjski napadač) sa 71,4%, treći M. Džomba sa 70,5%, četvrti B. Jović sa 62,5%, peti B. Lacković s 59,3%, šesti P. Metličić s 58,2%, sedmi N. Kaleb s 57,8%, a osmi I. Balić s 56,9%.

Sumarni pokazatelji šuta prema pojedinim igračkim mjestima pokazuju da je s vanjskih pozicija na vrata upućeno 200 šutova, a da su postignuta 92 pogotka uz 108 promašaja, uz postotak šuta od 46%. Od ukupno 200 šutova na protivnička vrata, veći dio šutova uputili su naši vanjski pucači P. Metličić, I. Balić, B. Lacković i T. Valčić 183 te postigli 85 pogodaka. Krilni igrači i kružni napadači su uputili 17 šutova na protivnička vrata te postigli 10 golova.

Najviše asistencija na prvenstvu imao je vanjski napadač P. Metličić (45), odnosno pet po utakmici, dok je drugi B. Lacković (vanjski napadač) s 20 asistencija, odnosno 2,22 po utakmici, dok je treći I. Balić s 16 asistencija ili samo 1,78 po utakmici.

Najviše tehničkih pogrešaka je imao također vanjski napadač P. Metličić 25, odnosno 2,78 po utakmici, dok je drugi kružni napadač R. Sulić s 19, odnosno 2,71 po utakmici, treći I. Balić sa 17, odnosno 1,89 po utakmici te B. Lacković sa 16, odnosno 1,78 po utakmici.

Najviše isključenja 15, odnosno 30 minuta, ima kružni napadač R. Sulić, odnosno 3,33 min po utakmici. Drugi je T. Valčić s osam isključenja, odnosno 16 minuta (1,78 po utakmici), treći S. Goluža šest puta, odnosno 12 minuta (1,33 po utakmici).

Na cijelom prvenstvu smo skupili ukupno tri diskvalifikacije i to po jednu R. Sulić, I. Balić i P. Metličić.

5. ZAKLJUČAK

U ovom radu učinjena je analiza nekih pokazatelja situacijske efikasnosti rukometne reprezentacije Hrvatske na svjetskom prvenstvu u Portugalu na kojem su nastupile 24 reprezentacije podijeljene u četiri skupine po šest ekipa. Hrvatska rukometna reprezentacija odigrala je ukupno devet utakmica te ostvarila osam pobjeda i jedan poraz.

Analizom je obuhvaćeno 13 igrača, koji su podijeljeni prema igračkim mjestima u fazi napada. U fazi napada analizirano je ukupno sedam varijabli situacijske efikasnosti šutiranja na gol. Na cijelom prvenstvu upućena su ukupno 454 udaraca prema protivničkim vratima sa svih igračkih pozicija te iz protunapada i od toga je postignuto 270 pogodaka što iznosi 59,5% prosjek šuta. Najveći broj udaraca upućen je s pozicije vanjskih pucača 292, a najveći postotak šutiranja ostvaren je s pozicije kružnih napadača 70,9%.

Najefikasniji igrač hrvatske reprezentacije na svjetskom prvenstvu je bio vanjski igrač Petar Metličić sa 79 postignutih pogodaka (8.7 po utakmici) dok je najbolji postotak šuta imao kružni napadač Renato Sulić 78.4%.

6. LITERATURA

1. Gruić, I., D. Vuleta, K. Ohnjec (2006.). Utjecaj postignutih golova tijekom rukometne utakmice svjetskog prvenstva za žene u Hrvatskoj 2003. na konačni rezultat. Zbornik radova 15. ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske, Rovinj, 20. do 24. lipnja 2006.
2. Vuleta, D. i Z. Šimenc (1989.). Analiza nekaterih kazalcev učinkovitosti igre mladinske rukometne reprezentance na VII. svetovnem prvenstvu. *Trener: Rokomet*, 1, 25(3).
3. Vuleta, D., Z. Šimenc i D. Žganjer (1996.). Analiza nekih situacijskih pokazatelja rukometaša u fazi napada. U D. Milanović i S. Heimer (ur.), Zbornik radova Dijagnostika treniranosti sportaša, Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu, str. (180-183).
4. Vuleta, D., D. Milanović i H. Sertić (2003.). Relations among variables of shooting for a goal and outcomes of the 2000. Men's European Handball Championship Matches. *Kinesiology*, 35 (2), 168-183.